

עודה דרך רבה

הרהורים דו-חודשיים

עודה בשאראת

אני האבא של הילד הרגיל

הורים רבים נוטים להתפאר בבניהם הגאונים או בבנותיהם המושלמות. ואולם שלמות פירושה שעמום, שיממון וריקנות. לא זו בלבד שהגאון נוטה להיות בודד, הכול גם תופסים מרחק מהוריו

אתם חושבים שכאשר תהללו את הבן או הבת שלכם ותספרו כמה הם גאונים, יצירתיים או אחראים זה יעלה את קרנם או קרנכם אצל המאזינים, אתם טועים בגדול. ההפך הוא הנכון. אתם תהפכו למסחרה, מושא ללעג. החברה יתלחשו בצחוק מאחורי גבכם "הנה ההורים של הגאון" ועוד יצטטו כמה פנינים ממה שאמרתם פעם בהתרוממות רוח: "לפני שהמורה מסיים את השאלה, הגאון שלנו כבר עונה", וגל של צחוק ישטוף את הנוכחים. במקרים אחרים החברה יתפזרו חיש מהר כאשר תצטרפו למעגל. נראה כאילו כל העיסוקים שבעולם נפלו פתאום על ראשיהם. לא ירחק היום שמישהו יתלונן, לא בפניכם חליה, שאין לו ראש לשמוע עוד על מעלליו של הסופרמן שלכם. חברו יוסיף, בקול מיוסר, כמה קשה לו לעשות פני נדהם, כל פעם מחדש, לנוכח הסיפורים על ההברקות של גיבורנו. חלק מהמאזינים, בנימוס כמובן, יכעס על חוסר הנימוס שלכם. הרי אין גרוע מאשר להתפאר בבנים, בני זוג או חמולות. החברה יאזינו בנימוס, אך פגישה שנייה? ספק אם תתקיים בכלל. הסיבה היא שלספר על מעלות הקרובים שלכם הוא משחק מכור. ברור שכל אחד מאתנו חושב שהבן או הבת שלו הם הפנינה שבכתר. ברור שנבליט רק את המעלות ונשכח את המגרעות. הערכים אומרים: "הקוף בעיני אמו נראה אייל". לכן אם אתם מתוחכמים, תנו לאחרים לספר על הצאצא. למדו מפוליטיקאים. הם נראים ענווים מאוד, אך הם דואגים שבני לווייתם ישבחו ויהללו את מעלליהם. כדאי לדעת, למי שעדיין לא יודע,

שלרוב מכריע של האנשים יש בנים ובנות רגילים, לא גאונים. בשובם הביתה אחרי מופע האימים שבו סיפרתם על הבן המושלם שלכם, ייתכן שהם נתקפים דיכאון – למה אלוהים לא העניק להם גאון משלהם? חיש מהר יתחילו להוכיח את בנם או בתם: למה אין לכם ציונים כמו אלה של הגאון? למה אינכם מתעוררים בבוקר עם להט למידה כמוהו? המרירות עולה על גדותיה. ומנגד, יש מבין המאזינים המתוחכמים שמתחילים לחקור, באמצעות ילדיהם או ידידיהם בקרב המורים, אם הגאון שלכם הוא אכן הגאון האולטימטיבי. לרוב מגלים שהילד שלכם הוא תלמיד רגיל שברגילים. איוו אנת רוחה אדירה תהרהר במרחב. המילה גאון תהפוך, חיש מהר, למילת גנאי, קוד להתפרצות גלים צונאמיים של לעג: "הנה בא אבא אל-גאון", "בבקשה, תנו לשמוע את אום אל-גאון". מתברר שאם הבן באמת גאון – זו בעיה. אם התואר הזה מקורו בתעשייה ביתית, זו

בעיה. וכל כך למה? מפני שאנשים אוהבים יצורים בשר ודם. לא סופרמנים. סופרמן הוא טוב לסינמה, לא לשיחות חולין. סופרמן טוב כאשר הוא רחוק, לא בן של קרוב משפחה, ולא בן השכונה שבכל יום אתה נתקל בו או באביו או אמו. כאשר נושא הדיון הוא הבן הגאון, בהנחה שהוא אכן גאון, השיחה תמיד מקרטעת. מה כבר תגיד להורה של הגאון? תמליץ לו שייקח כדורי הרגעה? בכלל, מי שיספר שהבן שלו הוא שיא השלמות, תחכה לו הפתעה. בלקסיקון החברתי "שלם" שווה משעמם. השיחה מושכת יותר, עליזה יותר ופועמת חיים יותר, כאשר הורה מתלונן על בן שצריך רמקול בשביל להעיר אותו בבוקר, על המתבגרת הזאת שחדרה הופך למפגע תברואתי אחרי ביקור ידידים, שקשה לגלות איפה מסתתר שולחן הכתיבה ולאן נעלמה המיטה ורק אחרי מבצע חיפושים מוצאים את המחשב הנייד נח לו בשלווה בקופסת הנעליים. זו שיחה מהנה! כולם משתתפים

בה בחפץ לב, הדיון ער, העיניים בורקות והטרונות על התנהגויות הבנים יורדות כמו גשם. כך נראה שיח חי. ומה הסוד? בעשרות השנים של חיינו יש רק כמה רגעים או שעות של גבורה. השאר הוא זרם בלתי פוסק של אירועים רגילים. על כן האדם מרגיש זרות מול מעשי הגבורה. הוא מרגיש שהגבורה, גם אם היא קסומה, אינה נוגעת לו. היא נמצאת רחוק מאחורי מסך הפלזמה בסלון, מתנהלת בין מרחביו של איזה עולם זר. בסרט אחד תמצאו המון אפיזודות של יריות, הרג, דם וגבורה. אך בחיים עצמם אין דבר וחצי דבר מזה. אם בכל זאת אתם שומעים איזה בום מרוחק, הקול העמום הזה עוד יכלכל את שיחותיכם ימים ארוכים. אך יש היבט עמוק יותר לעניין הזה. לדבר המושלם אי אפשר להוסיף דבר, לא

כדאי לדעת, למי שעדיין לא יודע, שלרוב מכריע של האנשים יש בנים ובנות רגילים, לא גאונים. בשובם הביתה אחרי מופע האימים שבו סיפרתם על הבן המושלם שלכם, ייתכן שהם נתקפים דיכאון – למה אלוהים לא העניק להם גאון משלהם?

ניתן לתקנו או לייפותו. אפילו לרכל עליו אי אפשר. לעומת זאת, לנוכח הורים שבנם אינו מכין שיעורי בית תימצא בנו גם סימפטיה וגם עצה מועילה. נעודד אותם לרשום אותו לקורסים מעשיים, למשל. אם עוברים לעולם החומרי, אזי המקביל לגאון ולמושלם הוא האיפון של חברת אפל. את המכשיר החכם והחדש הזה פותחים רק במעבדה, אפילו אם מדובר בנוק קטן ביותר. נעלמו ימיו העליונים של הטלפון הישן, שהבעלים לא הפסיקו לפשפש בו: המברג, כמו רקדן בטן, נע מבורג אל בורג; פירקו חלקים והרכיבו אחרים; חתכו וחברו חוטים; אחר כך כאילו מדובר בפצע אנושי, עטפו בחמלה את החוטים בנייר דבק מתאים. האיפון החדש? אם הוא נדם – הוא מחוץ לחיים. על כן, בזמן שהלא שלם מעורר רצון עז

להגיש עזרה, השלם מעורר דחייה. הסביבה מקרינה כלפיו ניכור, כמו אדם שהולך בכגדיו האופנתיים באזור מוכה עוני. המזור כאן איננו העוני, אלא הבגדים שמשוטטים להם במקום הלא נכון. המושלם בעייתי, גם מפני שנולדנו, מה לעשות, לא מושלמים. ואם מכת השלמות תכה חלילה בטבע, העולם יפסיק להתקיים. הרי העולם מתקיים רק בגלל שהוא רץ אחרי משהו. ואם נשיג את כל מה שאנו הפצים בו, החיים יחללו. זה פרדוקסלי, אך זו האמת הקשה. כל החיים אתה רץ ממטרה למטרה. חמש דקות אחרי ההישג האדיר שהשגת וכבר אתה מתכוונן לכבוש את המטרה הבאה, בדיוק כמו בפתגם "איזהו עשיר? השמה בחלקו". בראש ובראשונה צריך לדעת איך לשמוח ופשוט לחיות, גם בתקופת הדמדומים, שהם רוב חיינו, מן המאמץ להשיג את המטרה ועד השגתה. הרי רובנו כמעט משביתים כל שמחה עד השגת המטרה: סיום הלימודים, מציאת עבודה, חתונה, בית, התבגרות הילדים... ועד איך-סוף. ובינתיים "לחכות" נהפך למקצוע שקשה להיגמל ממנו. אולי זו הקללה שרובצת עלינו? האם זו לא קללה שכל הזמן שואפים ליותר? אנתנו שורפים ימים כאילו יש מלאי איך-סופי של ימים ומחכים ליום המיוחל שבו נשיג איזו מטרה. האם זה שווה? ואם אנו רואים איזה פלאח במדינה ענייה שוכב מבסוט, בצלו של עץ, אנתנו מתמלאים כעס – למה שהוא לא יעבוד עוד קצת בשביל לשפר את תנאי חייו? מי אמר שאתם מאושרים ממנו עם הפעלתנות שלכם וריצת האמוק למטרה הבאה? עכשיו תשאלו, ובצדק: ומה עם הגאון האמתי, לא גאון תוצרת ההורים? ובכן הגאון בררך כלל סובל. הוא בורד. כמו זה שנקרא, משום מה, המורם מעם. האם אתם חושבים שהמורם מעם הוא איש מאושר? אולי הוא מעל לעם אך הוא איננו מתוך העם, וזה מדכא. זה מחיר הגאונות. מהללים אותו, מסתנוורים מהמצאותיו, אך הכול מתנדרף כאשר הוא נשאר לבד. דבריו מעניינים את אלה שמבינים אותו, ואלה מעטים אם בכלל. אם יש לכם בן או בת רגילים, זה טוב לאין שיעור מכל הבחינות מכן או בת גאונים. רק תגידו: "אני האבא של הרגיל" ושערי האורש יפתחו לרווחה בפניך. ■